

مجموعه
آنچه گذشت

جلد ۱

مجموعه
آنچه گذشت

سازمان مجاهدین خلق

از زمینه‌های تأسیس تا عملیات فروغ جاویدان

(۱۳۴۷ تا ۱۳۷۴)

نویسنده: وحید خداب

انتشارات سوره مهر (وابسته به حوزه هنری)

سوره مهر

مروری بر تاریخچه و تفکرات سازمان مجاهدین خلق
از زمینه‌های تأسیس تا عملیات فروغ جاویدان
(۱۳۶۷-۱۳۴۴) (جلد ۱)

نویسنده: وحید خضاب

تراش جلد: حمزه رضا یار سا

چاپ: سلفی و لیتوگرافی: اندیشه برتر

پایه اول: ۱۱۰۰

شماره گارانتی: ۱۱۰۰

شایک جلد اول: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۰۱۰۰-۹

شایک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۰۲۵۱-۲

سرشناسه: خضاب، وحید، ۳۶۶

عنوان و نام پدیدآور: مروری بر تاریخچه و تفکرات سازمان مجاهدین خلق از زمینه‌های
تأسیس تا عملیات فروغ جاویدان ۱۳۶۷-۱۳ نویسنده: وحید خضاب.

مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۶۷

مشخصات ظاهری: ۲۸۴ ص.

فروست: مجموعه آنچه گذشت: ج ۱.

شایک: دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۰۲۵۲-۲

جلد اول: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۰۲۵۴-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: سازمان مجاهدین خلق ایران

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر

رده بندی کنگره: ۴۱۳۹۵ م ۴/ع ۱۵۴۲ DSR

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۰۴۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۹۳۶۶۲

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت، پلاک ۳۳

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۴۴

تلفن: ۶۱۹۴۲ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۵۳۱۹

تلفن مرکز پخش: (پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱

www.soremehr.ir

نقل و چاپ خسته ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

فهرست

- ۱۱ — دربارهٔ گروه دانشی هنری حنیف
- ۱۷ — مقدمه نویسنده
- ۲۰ — تاریخچهٔ سازمان مجاهدین خلق، از شکل‌گیری تا سال ۱۳۶۳
- ۲۱ — فضای کشور پس از سقوط رضا شاه
- ۲۴ — کاندیداتوری کندی و شروع فعالیت‌های سیاسی مخالفین رژیم
- ۲۵ — آغاز فضای کمی‌باز به خواست آمریکا
- ۲۶ — تشکیل نهضت آزادی
- ۲۷ — آغاز نوعی از مبارزه، این بار بدون اجازهٔ آمریکا
- ۲۹ — ۱۵ خرداد و تغییر کامل فاز مبارزاتی
- ۳۰ — مروری بر یک نکتهٔ کلیدی: جو چپ جهانی
- ۳۸ — تأسیس سازمان مجاهدین خلق ایران
- ۴۱ — توضیحاتی پیرامون مارکسیسم - لنینیسم
- ۴۲ — اصل چهارم، «تبدیل کمیت به کیفیت» (جهش یا موتاسیون)
- ۴۴ — نظریات انقلابی مبتنی بر مارکسیسم - لنینیسم
- ۴۸ — «علم مبارزه» خوانده شدن مارکسیسم - لنینیسم از طرف سازمان و تأثیر شگرف آن در سازمان
- ۵۳ — نقش مفهوم مارکسیستی «تکامل» در ایدئولوژی سازمان
- ۵۵ — توجه فراوان به تاریخچه گروه‌های چریکی مارکسیستی؛ اصول مبارزاتی مارکسیستی اخذ شده توسط سازمان
- ۵۷ — شروع تدوین ایدئولوژی توسط سازمان به دور از اسلام‌شناسان اصیل
- ۶۰ — نمونه‌هایی از تفسیر به رأی در آثار سازمان
- ۶۶ — تحلیل یکی از اعضای سازمان از چگونگی شکل‌گیری التقاط

- ۶۹ — جدایی یکی از بنیان گذاران مجاهدین از این سازمان
- ۷۰ — عملکرد سازمان در ابتدای تأسیس و تشکیل گروه‌های مختلف
- ۷۱ — سفر به خارج برای آموزش نظامی و کسب سلاح؛ دستگیری در دوی؛ هواپیماربایی و رفتن به عراق
- ۷۳ — اولین ارتباط سازمان با امام برای نجات اعضای دستگیر شده در عراق
- ۷۷ — واقعه سیاهکل و جشن‌های ۲۵۰۰ ساله؛ قرار گرفتن خسارت بار سازمان مجاهدین در جوّ لزوم «عمل»
- ۸۰ — مقدمات لو رفتن سازمان
- ۸۱ — تحلیلی از دلایل لو رفتن سازمان
- ۸۸ — ضربه شهریور ۵۰؛ گروگانگیری پسر اشرف پهلوی؛ ادامه ضربات نام‌گذاری سازمان
- ۸۹ — عانی شدن وجود سازمان؛ جوّ عمومی مثبت نسبت به سازمان بین مردم و امام؛ اعلام موجودیت
- ۹۱ — سری دوم دیدارهای سازمان با امام در نجف
- ۹۱ — ادامه جدایی آن به امام برای تأیید سازمان؛
- ۹۴ — محاربه ایران با ایران؛ اسناد و شواهد چه چیزی را به عنوان دلایل اعدام نشان می‌دهند؟
- ۹۷ — بازجویی از مسعود فرزند حسین شهرت رجوی
- ۱۰۹ — تجدید حیات سازمان با سمت احمد رضایی
- ۱۱۲ — عملیات‌ها و ضربات متقابل سازمان و رژیم از فروردین ۵۱ تا اردیبهشت ۵۲
- ۱۱۳ — فرار تقی شهرام
- ۱۱۵ — مرگ رضا رضایی و فراسم شدن زه‌های ریاست تقی شهرام بر سازمان
- ۱۲۸ — ترور سرتیپ زندی‌پور و تبعات آن
- ۱۳۰ — کشته شدن رهبران زندانی گروه‌های چریکی و جان به در بردن مجدد رجوی
- ۱۳۳ — تصفیه‌های درون گروهی؛ ترور شریعتی و صمدیه لباف
- ۱۳۸ — ترور ۲ مستشار آمریکایی (سرهنگ شفر و سرتیپ ترنر)
- ۱۳۸ — اعلامیه تغییر ایدئولوژی
- ۱۴۱ — تحلیل‌هایی از وجوه مختلف تغییر ایدئولوژی سازمان و محک آن‌ها
- ۱۴۵ — نقش واقعی تقی شهرام در تغییر ایدئولوژی
- ۱۴۷ — تحلیلی دیگر از بنیان‌های تغییر ایدئولوژی؛ چرا همه اعضا با آن نشتند؟
- ۱۵۰ — اعلام موجودیت دو سازمان مجاهدین خلق در یک زمان
- ۱۵۲ — دستگیری وحید افراخته و نتایج فاجعه بار آن
- ۱۵۶ — دستگیری محمد توکلی خواه (نسخه ثانویه افراخته) و نتایج فاجعه بار آن
- ۱۵۷ — نکاتی راجع به شهید محمد حسین اکبری آهنگر
- ۱۵۸ — اعدام افراخته به همراه کسانی که لو داده بود
- ۱۵۹ — ترمیم مرکزیت سازمان؛ ترور سه مستشار آمریکایی

- ۱۵۹ — ادامه نتایج فاجعه بار همکاری‌های توکلی خواه با ساواک: کشته شدن بهرام آرام
- ۱۶۰ — بروز اختلافات در مرکزیت: تئوری «رکور» و نیمه تعطیل شدن سازمان
- ۱۶۲ — خروج شهرام و قاندى از ایران؛ کودتا علیه شهرام و تشکیل شورای مسئولین
- ۱۶۳ — انهدام کامل سازمان مارکسیست شده و تبدیل شدنش به سه گروه مجزا
- ۱۶۴ — مروری بر فضای کشور در زمان انقلاب
- ۱۶۶ — شروع جذب نیرو و سازماندهی مجدد سازمان به رهبری رجوی: دلایل اقبال برخی جوانان به سازمان
- ۱۶۸ — پیروزی انقلاب: افتادن حجم عظیمی از سلاح به دست سازمان
- ۱۶۹ — شروع سازماندهی و نوسازی ساختار و جذب نیروی رسمی سازمان از فردای سرودی انقلاب
- ۱۷۲ — شغال، امیر، سلف و غصب اموال توسط سازمان در ابتدای انقلاب
- ۱۷۳ — «پروژه نفوذ» سازمان در نهادها و سازمان‌های جمهوری اسلامی؛
- ۱۷۵ — سخنرانی ۵ اسفند ۵۷ رجوی در دانشگاه تهران: اولین موضع‌گیری تقابلی با نظام پهلوی
- ۱۷۸ — رأی «آری» سازمان به همه‌پرسی تعیین نظام جمهوری اسلامی
- ۱۷۹ — تحلیل‌های درون‌گروهی سران بر علیه نظام جدید: نظام «ارتجاعی - استبدادی - امپریالیستی»
- ۱۸۲ — دیدار سران سازمان با امام خمینی در قم
- ۱۸۴ — دستگیری سعادت: آغاز یکی از جنجال‌های سیاسی تاریخ انقلاب
- ۱۸۵ — قسمت ۱
- ۱۸۶ — قسمت ۲
- ۱۸۷ — قسمت ۳
- ۱۹۰ — تشکیل مجلس خبرگان قانون اساسی، مخالفان سازمان با اصل ولایت فقیه: رأی ندادن به قانون اساسی
- ۱۹۳ — تسخیر لانه جاسوسی: تلاش سازمان برای استفاده از ساری‌های سنگین علیه آیت‌الله بهشتی؛
- ۱۹۶ — تشکیل «میلیشیا» با ظاهر انجام دستور امام!
- ۱۹۷ — اولین انتخابات ریاست جمهوری: کاندیداتوری و حذف رجوی: از خارج بنی‌صدر
- ۲۰۱ — انتخابات اولین دوره مجلس و شکست سازمان: دلایل سازمان برای اثبات ادعای تقلب
- ۲۰۴ — رشد فعالیت‌ها و مواضع ضد انقلابی سازمان عکس‌العمل عمومی امام در ۴ تیر ۵۹
- ۲۱۵ — التهاب آفرینی‌های میلیشیا در جای جای کشور و تمرین فنون رزمی بر روی مردم!
- ۲۱۶ — حضور سازمان در جبهه و سرقت سلاح و وسایل نظامی

- ۲۱۷ — دلایل سازمان برای نزدیکی به بنی صدر
- ۲۱۷ — مانور سازمان روی ادعای شکنجه: نزدیکی بیشتر بنی صدر با مجاهدین
- ۲۱۹ — ماجرای ۱۴ اسفند ۵۹
- ۲۲۱ — زمینه سازی برای کسب مشروعیت قیام مسلحانه ضد نظام
- ۲۲۴ — مقاومت سازمان در برابر خلع سلاح؛ درخواست دیدار با امام؛ پاسخ غافلگیرکننده ایشان
- ۲۲۹ — هم افزایی بنی صدر و سازمان: جواز تلویحی بنی صدر به سازمان برای نگهداری سلاح؛ درخواست رفتارندوم
- ۲۳۰ — آماده شدن فضا برای برکناری بنی صدر؛ آغاز تهدیدهای رسمی مجاهدین خلق
- ۲۳۲ — اعلام رسمی قیام مسلحانه علیه نظام؛ کلید خوردن محاربه با نظام اسلامی در ۳۰ خرداد ۶۰؛ استراتژی اول: سرنگونی ضربتی
- ۲۳۶ — استراتژی دوم: هدف قرار دادن سران نظام؛ آغاز انفجارها و ترور سران کشور
- ۲۳۸ — تشرش مسلحانه ۵ مهر ۶۰؛ امتحان مجدد استراتژی سرنگونی ضربتی
- ۲۴۰ — حط تظاهرات های شورشی - مسلحانه برای شکستن جو اختناق
- ۲۴۱ — آن تر تر و پاسداران و مردم حزب اللهی به عنوان «بدنه سرکوبگر نظام»
- ۲۴۴ — ملاک سازمان برای انتخاب سوژه های ترور
- ۲۴۸ — هرگز عکس مسئله عکس بهشتی و آیت را دارد حتماً باید ترور شود!
- ۲۴۹ — نکاتی درباره اعتراضات و افشاگری های اعضای سازمان پس از دستگیری
- ۲۵۰ — بکشید حتی آخر ربطی با سید نداشت!
- ۲۵۲ — باز نشدن «قلل انصراف» دادن دست دوستی به صدام
- ۲۵۴ — «فروغ جاویدان» مجاهدین و «مرصاد» نظام
- ۲۵۵ — عدم موفقیت سازمان در سرنگونی امام پس از خرداد ۶۰؛ تنگ شدن عرصه بر نیروهای سازمان
- ۲۵۶ — خروج از کشور؛ زمینه های آغاز محاربه با صدام
- ۲۵۷ — شروع مزدوری رسمی سازمان برای صدام
- ۲۵۸ — حضور مستقیم همه سازمان در عراق
- ۲۵۸ — ارتقای روابط صدام و سازمان؛ تشکیل «ارتش آزاییخ» ملی؛ تحلیل رجوی از استراتژی جدید سازمان
- ۲۶۲ — عملیات های «آفتاب» و «چلچراغ»؛ رشد توهم قدرت سازمان
- ۲۶۳ — پذیرش قطعنامه ۵۹۸ توسط ایران؛ حمله سراسری مجدد صدام
- ۲۶۵ — مروری بر تحلیل سازمان مجاهدین از جنگ تحمیلی؛ کلید فهم رفتار سازمان در عملیات فروغ جاویدان
- ۲۶۸ — توضیحات مهم رجوی برای اعضا پیش از شروع عملیات
- ۲۷۷ — آغاز عملیات فروغ جاویدان و پیشروی های اولیه سازمان
- ۲۷۸ — توضیح جزئیات عملیات مرصاد از زبان شهید صیاد شیرازی
- ۲۸۳ — تحلیل صحیح رجوی!

● مقدمه نویسنده

اگر سازمان مجاهدین خلق ایران را مهم‌ترین سازمان سیاسی در سال‌های دهه پنجاه و شصت ایران بدانیم، سخن به گزافه نگفته‌ایم. از قضای روزگار، برای مهم‌ترین بودن، همیشه لازم نیست سنگی از پیش پای ملت برداری یا گره‌ای از کار فراهست مبارزات و پیشرفت‌های آنان بگشایی، از طنز تاریخ، گاه می‌توان برای مهم‌ترین بودن، سنگی بزرگ بود پیش پای مردم و گره‌ای کور بود بر مسأله آرزوهای آنان. و در این بین، چه حجتی بالاتر از تاریخ و عملکرد مجاهدین خلق؟

گروهی که از رحم مبارزات ناکام پارلمان‌تاریست و جر چپ‌زده جهانی زاییده شد، پس از چندی، به قول آیت‌الله مطهری با علام «خودکفایی» در برداشت‌های مذهبی، کار را بدانجا کشاند که از انگستان «خلق» دوستش، خون بیش از شانزده هزار تن از مردمان این ملت بخورد که تنها یک قلم آن بهشتی است که خود یک تنه ملتی به حساب می‌آمد. حکایت سال‌های دهه هفتاد و هشتاد مجاهدین نیز گواه صدق پیش‌بینی دیگر آیت‌الله مطهری درباره آنان گردید که گفته بود اینان به

سان خوارج، در ابتدا نحله‌ای سیاسی‌ای بودند ولی رفته‌رفته در حال تبدیل شدن به فرقه‌ای مذهبی هستند.

واکاوی تاریخ دهه پنجاه و شصت هجری، با همه تلخی‌ها و شیرینی‌هایش، جز با شناخت سر برآوردن و سیر و سرنوشت سازمان، ناتمام است و بلکه ناممکن. و کتاب پیش رو، قصد دارد همین شناختی‌ها را بشناساند.

در مقاله نخست، که بخش عمده کتاب را تشکیل داده، زمینه‌های تأسیس سازمان و بنیان فکری آن را (که تمامی تحولات بعدی سازمان، ریشه در همان‌ها داشت) بررسی کرده‌ام. در این مقاله، تحولات و سیر سازمان را تا سال ۱۳۶۳ و افول فعالیت‌های سازمان در داخل کشور روایت کرده‌ام.

حد فاصل سال‌های ۶۳ تا ۶۷، بیش از آنکه در داخل کشور حرکتی از سازمان بریزند بیشتر به بازی‌های سیاسی و درگیری‌های درون‌سازمانی در خارج کشور گذشت. تا آنکه با تشکیل ارتش آزادی‌بخش ملی در بحبوحه جنگ تحمیلی، سازمان وارد فاز جنگ کلاسیک نظامی گردید. اوج این فاز را عملیات فروغ جاویدان می‌توان دید که نقطه پایانی بود بر بسیاری از امین‌های سازمان و ضربتی نهایی بود بر توان آن برای تحرک جدی ضد انقلاب. مقاله دوم متکفل بررسی همین فاز، و خصوصاً بازخوانی عملیات فروغ جاویدان و پاسخ نظام در عملیات مرصاد است.

توجه بیشتر به مسائل نظری سازمان در این کتاب، بدان جهت بوده که در کتب فراوانی که درباره مجاهدین خلق به نگارش درآمده، این بخش عمدتاً مغفول مانده یا در بحث از آن به کلیات اکتفا شده است، کلیاتی که در برخی موارد بیشتر رنگ فحش و ناسزا داشته تا نگاه

علمی. اینکه سازمان را «التقاطی» بخوانیم کفایت نمی‌کند، خواننده خود باید دریابد که این التقاط چه ماهیتی داشته و نمونه‌های عینی آن را در تفکر و عملکرد سازمان بیابد.

از دیگر سو، گستردگی کشتارهای ضد مردمی مجاهدین خلق و همچنین هم‌پیمان شدن آن با دشمن خونی ملت ایران یعنی صدام حسین، چنان خون ایرانیان را به جوش در آورده که در بسیاری از کتب نوشته شده درباره سازمان، نویسندگان پا از دایره ادب و انصاف بیرون گذاشتند و بی‌توجه به دلالت آیه شریفه «وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ اَلْاَعْدَاءِ الْعَدْلُوْا هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰی»، گفته‌اند آنچه گفته‌اند. هرچند تمام آنان به افراط بی‌تقایی دچار نبوده‌اند، امت اکتفا کردنشان به شنیده‌ها و برخورد سطحی با تاریخ و نکاویدن گسترده منابع و در یک کلام، تنبلی علمی، رهسار کشتارشان را زرد کرده است. در این کتاب کوشیده‌ام چنین نباشم.

امید که در بازنمایی سیر و سرشت سازمان با رعایت تقوای علمی، دست طلبم از چیدن خرماي نشسته بر نخيل مرا، چندان کوتاه نمانده باشد.